

شایستگیهای حرفه‌ای برای ورود و باقی ماندن در حرفه

سایبرس

به میز گفتگوی نشریه حسابرس خوش آمدید. ابتدا، برای روشن شدن ذهن خوانندگان، انجمن حسابداران خبره ایران و هدفهای آن را معرفی کنید.

دکتر مرادزاده فرد

انجمن حسابداران خبره ایران نخستین انجمن حسابداری حرفه‌ای ایران است. مجمع عمومی اعضای مؤسس انجمن با حضور ۳۴ نفر، در روز چهارشنبه ۲ اسفند ۱۳۵۱، انجمن را تأسیس کردند، و کمتر از یک سال و سه ماه پس از برگزاری مجمع عمومی اعضای مؤسس، با پیگیریهای مجدانه و دلسوزانه نخستین شورای عالی که عبارت بودند از: آقایان محمد مهدی سمیعی، پرویز نبوی، محمد حسن ابریشمی، جلیل شرکاء، حسن سجادی نژاد، رسول محمدی سالک و حسین هنرمند، انجمن در روز سه‌شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۳ به شماره ۱۵۰۰ در اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی به ثبت رسید.

طبق ماده ۳ اساسنامه، هدفهای انجمن عبارتند از:

الف- فراهم آوردن زمینه مشارکت همه‌جانبه تمامی افراد صلاحیتدار در تعیین سرنوشت حرفه،

ب- استفاده از فنون و تجارب پیشرفته حرفه‌ای در دنیا با توجه به اهداف ملی و با رعایت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور بالابردن سطح معلومات حرفه‌ای اعضا و دیگر علاقه‌مندان،

پ- وضع رهنمودهای حرفه‌ای برای اعضا و دیگر فعالان حرفه با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور،

ت- تدوین آیین رفتار و موازین حرفه‌ای و نظارت بر عملکرد اعضا،

ث- تقویت روحیه پژوهش و تتبع و ابتکار در زمینه‌های علمی و عملی حرفه،

گفتگو با: آقای دکتر مهدی مرادزاده فرد

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران

مشابه در دیگر کشورهای جهان، در چه سطحی است؟

دکتر مرادزاده فرد

انجمن حسابداران خبره ایران دارای دو نوع عضویت عادی و خبره است که شرایط کسب هر یک از این عناوین به شرح زیر است:

- شرایط عضویت عادی افراد در انجمن حسابداران خبره ایران به شرح زیر است:
 - الف- اعلام التزام به قانون اساسی،
 - ب- داشتن حداقل درجه کارشناسی یا معادل آن در رشته حسابداری یا رشته‌های مرتبط،
 - پ- داشتن حداقل سه سال سابقه کار حرفه‌ای که حداقل دو سال آن پس از اخذ درجه کارشناسی باشد،
 - ت- داشتن حسن شهرت و صلاحیت اخلاقی و اعتقاد و تعهد به شئون حرفه‌ای به تشخیص کارگروه پذیرش و آزمون اعضا و تأیید شورای عالی، و
 - ث- پذیرفته شدن در آزمون عضویت (که تاکنون به صورت شفاهی صورت پذیرفته است).
- شرایط عضویت خبره در انجمن حسابداران خبره ایران به شرح زیر است:

اعضای عادی انجمن پس از حداقل دو سال عضویت و احراز شرایطی شامل قبولی در آزمون تخصصی، کسب تجربه کاری، و گذراندن دوره‌های آموزشی طبق ضوابطی که به وسیله شورای عالی انجمن تعیین شده است، می‌توانند به عنوان «عضو خبره» در یک یا چند شاخه تخصصی (از جمله، حسابدار مالی خبره، حسابدار مدیریت خبره، و حسابدار مستقل خبره) شناخته شوند.

بر این اساس، عضویت عادی در انجمن حسابداران خبره ایران بسیار ساده‌تر از عضویت خبره بوده و داشتن عنوان خبره نیازمند تجربه کاری بیشتر، پذیرش در آزمون تخصصی کتبی، و گذراندن دوره‌های آموزشی مستمر پس از کسب عنوان خبره خواهد بود.

تلاش شده تا آزمونهای پذیرش عضویت خبره با شبیه‌سازی آزمونهای عضویت انجمن حسابداران رسمی خبره (ACCA) و انجمن حسابداران مدیریت خبره

ج- بررسی و تلاش برای حل مسائل و مشکلات مرتبط با حرفه در سطح کشور و ارائه پیشنهادهای مقتضی در این زمینه و نیز ارائه مشاوره‌های لازم به دولت و مراجع قانونگذاری و دیگر سازمانها در صورت درخواست،

چ- ایجاد امکانات لازم برای برقراری ارتباط صحیح و منطقی رفتاری و فنی بین اعضا،

ح- فراهم کردن امکانات آموزشی لازم در جهت ارتقای سطح دانش افراد در حرفه و برگزاری دوره‌های آموزشی و سمینارها،

خ- سعی و اهتمام در جهت نشان دادن نقش اساسی و اصولی حرفه در اقتصاد مملکت،

د- ایجاد زمینه مناسب برای حمایت از اعضا در اجرای اصول و ضوابط حرفه‌ای، و

ذ- کمک به ایجاد شرایط و امکانات کار برای اعضا به‌طور یکسان.

سازمان

محور گفتگو بر حسابداران حرفه‌ای متمرکز است و شایستگیهای حرفه‌ای برای ورود و باقی ماندن در حرفه. آیا اعضای انجمن حسابداران خبره ایران، حسابدار حرفه‌ای به حساب می‌آیند؟ آیا تنها حسابرسان، حسابدار حرفه‌ای به حساب می‌آیند یا دیگر شاخه‌های حسابداری نیز ممکن است حسابدار حرفه‌ای محسوب شوند؟

دکتر مرادزاده فرد

به اعتقاد اینجانب، حسابدار حرفه‌ای یعنی شخصی که افزون بر داشتن دانش نظری در حد درک صحیح و به‌کارگیری به‌جا و درست مفاهیم حسابداری، باید صاحب تجربه کاری در اندازه‌ای باشد که دانسته‌های نظری خود را در عمل به‌کار گرفته و بسیاری از نکته‌ها و دانسته‌هایی که برای انجام حسابداری حرفه‌ای لازم است و الزاماً در دروس دانشگاهی آموزش داده نمی‌شود را آموخته و توانایی به‌کارگرفتن دانش نظری و کاری خود را داشته باشد. عضویت در نهادها و انجمنهای حرفه‌ای بسته به شرایط و ضوابط عضوگیری آنها ممکن است شواهدی بر حرفه‌ای بودن تلقی گردد، اما تنها معیار محسوب نمی‌شود.

سازمان

شرایط عضویت در انجمن حسابداران خبره ایران چیست؟ این شرایط، در مقایسه با شرایط حسابداران

از هدفهای انجمن

فراهم آوردن

زمینه مشارکت

همه جانبه تمامی

افراد صلاحیتدار

در تعیین

سرنوشت حرفه است

خبره ایران که آغاز آن از سال ۱۳۹۶ می باشد (براساس ضوابط جدید انجمن)، مقرر است تداوم عضویت خبره موکول به طی دوره‌های آموزشی مستمر، افزون بر مداومت در انجام کار حرفه‌ای مرتبط باشد.

سازمان

انجمن، برای آموزش حرفه‌ای اعضا و حسابداران حرفه‌ای چه قدمهایی برداشته است؟ به نظر می‌رسد آموزش حسابداری حرفه‌ای در ایران، پیش از آن که وسیله‌ای باشد برای توسعه حسابداران حرفه‌ای، بیشتر جنبه تشریفاتی دارد.

دکتر مرادزاده فرد

همانطور که در بخش هدفهای انجمن بیان شد، از جمله مأموریت‌های مهم انجمن حسابداران خبره ایران، فراهم کردن امکانات آموزشی لازم برای ارتقای سطح دانش افراد در حرفه و برگزاری دوره‌های آموزشی و سمینارها است. در این راستا انجمن، همراه با دانشکده حسابداری دانشگاه صنعت نفت اقدام به تأسیس مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) در سال ۱۳۷۷ کرده است که خلاصه‌ای از تاریخچه و مأموریت‌های آن به این شرح است:

مرکز آموزش حسابداران خبره مؤسسه‌ای آموزشی و غیرانتفاعی است که طی تمامی سال‌های فعالیت خود به‌عنوان مرکز آموزشی مورد تأیید انجمن حسابداران مدیریت خبره و انجمن حسابداران رسمی خبره در ایران به رسمیت شناخته شده و از این رو، گامی بلند را برای تبدیل شدن به یک مرکز آموزش حرفه‌ای بین‌المللی در منطقه خاورمیانه برداشته است. در راستای ارتقای دانش و حرفه حسابداری در ایران دوره‌های گوناگونی در مرکز آموزش حسابداران خبره طراحی و برگزار می‌شود. این دوره‌ها به گروه‌های اصلی زیر تقسیم می‌شوند:

- دوره‌های بین‌المللی (ICFE, ACCA, CIMA)؛
- دوره‌های درازمدت داخلی (CIMA Farsi, MBA, DBA)، حسابرسی داخلی خبره، پرورش مدیر مالی، پرورش مشاور مالی، سرپرستی امور مالی، عالی حسابداری پیمانکاری، جامع کاربردی حسابداری، جامع قوانین و مقررات؛
- دوره‌های کوتاه‌مدت داخلی (آمادگی آزمون حسابدار رسمی،

(CIMA) صورت پذیرد و کیفیت علمی و عملی مناسبی برای دارندگان عنوان خبره در نظر گرفته شود.

سازمان

انجمن چگونه اطمینان به‌دست می‌آورد که پذیرفته‌شدگان به عضویت انجمن، از شایستگی‌های حرفه‌ای برخوردارند. آیا نظام انتخاب و پذیرش اعضای حرفه‌ای، اثربخش و اطمینان‌بخش است؟

دکتر مرادزاده فرد

با توجه به استعدادها و انگیزه‌های کاملاً متفاوت، داشتن مدرک تحصیلی و سابقه کار، الزاماً بیان‌کننده توانایی‌های حرفه‌ای افراد نیست. فرایند عضوگیری انجمن حسابداران خبره ایران تلاش دارد با الگوگیری از شیوه‌های مورد اجرای مجامع معتبر حرفه‌ای جهان و شرایط بومی کشور ایران، ضوابطی را برای پذیرش اعضای خود برقرار کند تا بیان‌کننده میزان مناسبی از توانایی‌های حرفه‌ای برای پذیرفته‌شدگان -به‌ویژه اعضای که عنوان خبره را کسب می‌کنند- باشد.

سازمان

شایستگی‌های حرفه‌ای اعضای انجمن چگونه حفظ و توسعه داده می‌شود؟

دکتر مرادزاده فرد

با توجه به جدیدبودن شکل عضویت خبره در انجمن حسابداران

سازمان

مدارک و آموزش‌های حرفه‌ای مرکز آموزش حسابداران خبره تا چه اندازه در دیگر کشورهای جهان شناخته شده است؟

دکتر مرادزاده فرد

همانطور که اشاره کردم، بخش مهمی از آموزش‌های مرکز آموزش حسابداران خبره را دوره‌های آموزش بین‌المللی تشکیل می‌دهد که بدون عراق در ایران بی‌نظیر بوده و آن دوره‌ها موجب امکان‌پذیر شدن عضویت آموزش‌پذیران در نهادهای بسیار معتبر حرفه‌ای بین‌المللی و دیگر موارد مشابه می‌گردد.

سازمان

در آخرین پرسش، پیشنهاد شما را برای توسعه حسابداران حرفه‌ای ایران جویا شوم. چگونه می‌توان به این خواسته دست یافت؟

دکتر مرادزاده فرد

بی‌تردید شرایط عضویت و عضو باقی‌ماندن در نهادهای حرفه‌ای باید براساس ضوابط مستدل و آزمون‌پذیر صورت پذیرد که بیان‌کننده توانایی‌های علمی و عملی افراد باشد. تعهد و دقت بیشتر معرفین اعضا به بیان دانسته‌ها در مورد متقاضیان عضویت، انجام آزمونهای کتبی و شفاهی که به‌طور وسیع افزون‌تر توانایی‌های حرفه‌ای به بررسی وجوه رفتاری و اخلاقی طالبان عضویت بپردازد، و افزون‌تر بر اینها قدرت تحلیلگری، ارتباطگیری اجتماعی و دیگر وجوه دانش که برای حسابدار حرفه‌ای لازم است، همراه با بررسی دوره‌ای، آموزش و آزمونهای مستمر که تأییدکننده حفظ توانایی‌های لازم برای باقی‌ماندن در حرفه به‌عنوان حسابدار حرفه‌ای است، را می‌توان از اهم نیازهای دستیابی به این هدف دانست.

سازمان

از شما برای حضور در این گفتگوی صمیمانه بسیار سپاسگزاریم. تجربه انجمن حسابداران خبره ایران، که سابقه‌ای طولانی و موفق دارد، الگویی برای دیگر انجمنهای حسابداری حرفه‌ای ایران است.

توانمندسازی امور مالی، افزایش مهارتهای عمومی، سیستم و فناوری اطلاعات، کوتاه‌مدت تخصصی حسابرسی، و چندین دوره کوتاه‌مدت تخصصی مالی؛ و

• دوره‌های زبان انگلیسی تخصصی و عمومی.

این مرکز تاکنون با آموزش هزاران نفر، بی‌شک گامهای بلندی در راستای آموزش‌های حرفه‌ای در ابعاد بین‌المللی و داخلی در ایران برداشته و با توجه به تعریف آن به‌عنوان یک مؤسسه غیرانتفاعی، تمام عواید حاصل از دوره‌های آموزشی خود را نیز صرف توسعه مرکز آموزش ساخته و در نتیجه اکنون دارای امکانات بی‌نظیری از جنبه‌های فضای آموزشی و اساتید حرفه‌ای مجرب و کارکنان آموزشی متخصص است.

این شواهد، خود‌گویای آن است که انجمن حسابداران خبره ایران به امر آموزش هرگز به‌عنوان یک قدم تشریفاتی و رویبنایی ننگریسته و با اعتقادی راسخ، ضمن صرف سرمایه‌ای گزاف، و به‌رغم نبود سود ظاهری برای نهادهای خود، به امر آموزش اهتمام و اعتقاد دارد.

سازمان

انجمن چگونه اطمینان به‌دست می‌آورد که حسابدار تازه‌وارد، از شایستگی اخلاقی و رفتاری برخوردار است و چگونه آن را ارزیابی می‌کند؟

دکتر مرادزاده فرد

سنجش اعتقاد و عمل به موازین اخلاقی حرفه حسابداری، توسط متقاضیان عضویت و اعضای هر انجمن و نهاد حرفه‌ای، بی‌شک بحثی پرچالش و مناقشه‌برانگیز خواهد بود. در این رابطه، یکی از پرسش‌های بسیار مهم از معرفین متقاضیان عضویت در انجمن، اظهارنظر در میزان پایبندی متقاضیان عضویت به اصول اخلاقی و موازین حرفه‌ای است که اعضای تشخیص صلاحیت و پذیرش اعضا، بسیار بادقت به پاسخهای ارائه‌شده از سوی معرفین، برخورد می‌کنند. در ضمن، در صورت به‌دست آوردن شواهدی دال بر رعایت‌نکردن شئون حرفه‌ای طبق مقررات اساسنامه انجمن، شورای عالی انجمن، حق تعلیق یا اخراج هر یک از اعضای انجمن را به‌استناد مقررات اساسنامه و آیین‌نامه انضباطی و رفتار حرفه‌ای دارد.